

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

EGY NÓRA . . . K 10.—
 NEGYED ÉVRE K 45.—
 FÉL ÉVRE . . . K 90.—
 EGÉSZ ÉVRE . . . K 180.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
 KIADÓHIVATAL: DEB-
 RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
 TELEFONSZÁM: 18.

POLITIKAI NAPILAP.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságszolgáltatás törvénykönyvek 92. és 57. §. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére elrendeljük:

a) Tisztség elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területek tekintetűk:

1. Rend elleneseknek leszek tekintve:

a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. káromolnak, elterjesztnek, beszélni fognak bármely módon igaz vagy képzelt híreket, vagy relatív meggyőződéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregre vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találatnak, komoly megindoklás nélkül, vagy tologatni, kibánni fognak és nem fogják tisztelősen tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet ír, valamint azok, akik mások által elősegítik az igazleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekeit azelőtt rendelkezők ellen írt;

f) azok, akik megátalazás vagy katonai seregély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, tilkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs feletlen, akár nem, történet kiírtott helyiségeket elfoglalnak;

g) akik kértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rossz akarat nélkül megmérgez, vagy megfertőz katonákat, lovakat, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

azok, akik kivessék a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbe lépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rend ellenesnek a következőképpen leszek meg-

szek azok, akik a) b) c) és d) pontok alá esnek meg lesznek visszatérítve hadbíró által, akik és utolsó alkalommal egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírással leszek sújtva.

Az a) f), g), h), i), j) és k) pontokban foglaltak elleneségül a hadtörvényesek által leszek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírással.

Miután a fent említett tettek közül valamelyik közhatalmi vagy érdekelni szándékkal lesz véghezvive, a háború alatt már életben lévő törvények szerint leszek megbüntetve.

3. A rendelet elleneségüléseket a meghatározást királyi biztosságok, táborparancsnokságok, — csendőrtisztek és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, hadtörvényesek helyiségeiben, hadbírószékek, táborparancsnokságoknál, csendőrtiszteknél és községvezetőkénél, ki lesz hirdetve debazó által is.

E formák megartását jogkönyvtől állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal a csak azon személyek leszek megbüntetve, akik a három nap után ennek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet hatálya alatt, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál. Nagyváradon, 1919 május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:
 Hordaroseu táborban.
 Vezérkari főnök:
 Pasaiteanu táborban.

Rendület.

Elrendeli a táborparancsnokság, hogy lakások és román tisztek érkezését, valamint eltávolítását a következőképpen terhe alatt fenti parancsnokságnál 12 órán belül bejelenteni tartoznak.

Táborparancsnokság

Azon személyek, akik hamis híreket terjesztenek, az érvényben lévő rendeletek értelmében szigorúan büntetendők.

A kormány újabb halasztást kért a békeszerződés aláírására

Budapest, febr. 5. A »Pester Lloyd« jelent, hogy a magyar kormány március elsejéig terjedő újbb halasztást fog kérni a békekonferencia legelső tanácsától a békeszerződés aláírására. (Damian T. Ü.)

Bukarest, febr. 6. A főtanács a magyar béketárgyalókat hat hét alatti szándékkal bevégezteti. Főleg a gazdasági kérdések szabályozása iránt behatározott tárgyalást, mert a szövetségesek terve szerint Magyarország és a szomszéd államok között olyan gazdasági kapcsolatot fog létesíteni, amely alkalmas Középeurópa békéjét biztosítani. Néhány kiváló magyar pénzügyi szakember megérkezését várják. (Tempo).

Foch marsal vezeteli a bolsevisták elleni hadműveleteket

Ellentmondó hírek az orosz helyzetről

Páris, febr. 5. A lapok jelentése szerint Foch marsal tavasszal Varsóba utazik, hogy a bolsevisták elleni hadműveleteket vezesse.

London, febr. 5. A Morningpost Varsóba küldött munkatársa jelenti, hogy minden cáfolat ellenére tény, hogy Foch marsal Lengyelországba érkezik. Az entente varsói meghatalmazottai is megerősítik, hogy Foch marsal legközelebb Varsóba érkezik. Utazásának célja az, hogy előkészítse a lengyel hadsereget a védekezésre a bejelentett tavaszi orosz offenzívával szemben Foch marsal, mint generalissimusz veszi át az északi hadsereg főparancsnokságát, amely alá a lengyel hadsereg is tartozik. A marsal lengyelországi tartózkodásának időtartama még nem bizonyos.

Patek tanácskozási Lloyd George-al

Varsó, febr. 5. Lapjelentések szerint Patek minisztert Lloyd George konferenciára hívta meg Londonba. Párisból Londonba utazása előtt Patek hosszasan tanácskozott Milleranddal.

A keletgallelei front helyzete

Bécs, február 5. A »Neue Freie Presse« egy kiváló lengyel személyiség nyilatkozatát közli, amely nagy feltűnést és bizonyos körökben pánikot is keltett. A nyilatkozat a bolsevisták Kelet-Gallécia elleni előretöréséről szól. A bécsi lengyel követiség hangsúlyozza, hogy a nyilatkozat nem a követség köréből származott és hogy a hadi helyzet a lengyel orosz fronton ideérve a keletgalleit is, semmiféle passzívizmussal nem ad okot.

Lengyelország és Ukrajna

Varsó, február 5. Lapjelentések szerint a lengyel kormány és Pétljura kormánya között megállapodás jött létre, amely szerint Lengyelország elismeri Ukrajna függetlenségét, segíti Ukrajnát a bolsevisták elleni harcban és 25 évre megbizást kap Ukrajna igazgatására. Ukrajna végleg lemond Kelet-Gallécia fölött. Hír szerint az entente hatalmak ehhez a megállapodáshoz már hozzájárultak.

A keleti harotér borzalmai.

Bukarest, február 5. A lapok jelentése szerint azokon a területeken, amelyek a lengyel és a bolsevista front között fekszenek, vad, rablógyilkos bandák árkaínak, feigyűjtják a falvakat és mindenéből kifosztják a lakosságot.

Odessza az ukránoké

Bécs, február 5. Az ukrán misszió jelenti a már sokszor elfoglalt Odesszának ukrán csapatok által történt elfoglalását. Az ukránokat Pavlenko tábornok vezette. Denikin seregét teljesen szétverték és nagyrészt elfoglalták.

Lehet-e békét kötni Szovjet-Oroszországgal?

Bécs, febr. 5. Patek lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy Lengyelország valamennyi szomszédjával a legjobb viszonyban akar élni, az orosz szovjeti államot is beleértve. Oroszországgal szemben — mondta a külügyminiszter — úgy kell megkötni a békét, hogy Lengyelország biztonsága és békéje a versaillesi béke szellemében garantálva legyen.

Páris, febr. 5. A Matin Románia és Lengyelország helyzetét vizsgálja Oroszországgal szemben. Ezeknek az államoknak békekötésre irányuló intencióit nem lehet kárhóztatni, ha a szövetségesek nem nyújtanak nekik kellő segítséget.

Kolozsag sorsa

Lyon, febr. 5. Angol táviratok szerint a szibériai cseh csapatok Kolozsag admiráliset kiszolgáltatták a bolsevik csapatoknak. Millerand francia miniszterelnök ez ügyben felvilágosítást kért Janin tábornoktól.

Koppenhága, szept. 5. Szibériai szikratávirat jelenti, hogy Kolozsag admirális elfutott és valahol Mandzsuriában rejtőzik.

Arcképes igazolvány minden 12 éven felüli lakosnak

Hatósági intézkedések

Holnap reggel megjelennek a megszálló parancsnokság hírdelményei, amelyek elrendelik, hogy a katonailag megszállott zóna területén minden 12 éven felüli lakos arcképes igazolvánnyal láttassék el s aki megállapított határidőn tul ilyen igazolványt felmutatni nem tud, súlyos pénzbüntetésben részesül.

E rendelet megjelenésének előzménye volt a népösszeírás, amelynek lefolyásáról és előzményéről már beszámoltunk. A rendelet végrehajtásához szükséges igazolványok már elkészültek s azokat a megszálló parancsnokság kitöltés végett a polgármesteri hivatalhoz tette át.

A városbáza közgyűlési termében Csobán Endre főlevéltáros vezetésével lázas munka folyik az igazolványok kiállításán. Minden nélkülözhető erőt ennek a munkának a szolgálatába állított a város, a munka azonban oly nagy terjedelmű, hogy Márk Endre

polgármester-főispán hatásköréből folyólag valószínűleg kénytelen lesz az állami hivataloktól is berendelni a nélkülözhető munkaerőket az igazolványok kiállításához.

Csobán Endre főlevéltáros, a munka vezetője, ezután is felhívja a közönséget:

Minden 12 éven felüli lakos tartson készen egy aszjtkezű aláírásával ellátott arcképet, hogy amikor az igazolványok kiosztására kerül a sor, mindenki a saját igazolványába beilleszthesse. Az igazolványok kiosztását külön hirdetmény fogja közölni.

Mindazok, akik ez évi január hó 19-én nem voltak bevezetve a listiroda nyilvántartásába, egy-egy papírlapra írják fel a következő személyi adatokat: Vezeték- és keresztnév, lakás (utca, házszám.) foglalkozás, életkor és nemzetiség. Ezeket a papírlapokat fényképpel együtt külön hirdetményben közölteendő időpontban kell majd a hatóságnak beszoigáltatni.

Az igazolványok kiállítás díja 4 korona. Ez az összeg az igazolvány átvételekor fizetendő.

Az igazolványok kiosztását az illetékes listirodák fogják végezni.

„Minden segítség lehetetlen“

Egy ocsánjáró elsülyedése nek drámai részletei

Megemlékeztünk már egy nagy francia gőzösnek, az Afrique nak tragikus pusztulásáról. A hajó sulyedéséről drótnélküli távirat utján idejében kapott hírt a Ceylon nevű gőzös, de a mentés nem volt módjában. A tragikus hajókatasztrófáról a francia lapok a következők ujjab, megdöbbentő részleteket közlik:

Az Afrique táviratja hősies bátorsággal adta le az utolsó percig drótnélküli jelzéseit, amelyekből meghatározó módon tűnik ki a hajó katasztrófája. Az első jelzés vétele után a Ceylon azonnal a sulyedő hajó segítségére indult. Nem sokkal az első hír vétele után megérkezett a második távirat, amely közölte már, hogy az Afrique a hullámok játékszere és menekülni csak akkor tud, ha sikerül elkerülnie a Roches-bonnesi sziklafalakat, amelyek elzárják az utat a pallice-i kikötő elől. A Ceylon fedélzetén nyugtalanul várták a további jelzéseket. Aztán megjött a legszomorubb jelzés, az S. O. S. („save or sunk — segítség vagy elsülyedünk“) és ebből nyilvánvaló lett, hogy az Afrique nem tudta elkerülni a sziklafalakat. Szerencsétlenségére a Ceylon is a sziklafalak előtt állott már és hogy azokat elkerülje, el kellett távolódnia az Afrique-től és így minden segítség lehetetlen volt. Most már sűrűn érkeztek a tragikus jelenségek. Mezier, az Afrique táviratdászja egymásután adta le a híreket:

— A hajó már félig telve van vízzel, mikorra remélik, hogy itt lehetnek?

A Ceylonról azt válaszolták,

Dunai értekezlet Budapesten

Február 1-én az összes dunai államok képviselői értekezletet tartottak Budapesten a szövetségi Duna-bizottság meghívására s ott a folyó nemzetközönív tételével kapcsolatos kérdéseket tárgyalták.

Az Osztrák-Magyar Bank tovább működik

Az osztrák hivatalos lap a bécsi kormány rendeletét közli, amely az Osztrák-Magyar Banknak, mint az Osztrák köztársaság jegybankjának működését 1919 december 31-én tul is meghosszabbítja arra az időre, amig Ausztria a maga új jegy kibocsátó bankját felállítja. A rendelet a magyar kormánnyal történt előzetes megegyezés alapján készült s így Magyarország jegybankja is egyelőre az Osztrák-Magyar Bank marad.

Rendelet.

Elrendeli a téparancsnokság, hogy az osztrák magyar hadseregben tényleges szolgálatot teljesített összes tényleges tartalékos tisztek nevük kezdőbetűje szerint a tiszti nyilvántartó helyiségben az alább felsorolt napokon jelentkezni tartoznak:

I. Tényleges tisztek minden nap.
II. Tartalékos tisztek: minden hétfőn A—F-ig bezárólag.
kedden G—M-ig
szerden N—T-ig
csütörtökön U—C-ig
pénteken D—I-ig
szombaton K—P-ig
vasárnap R—Z-ig

Debreczen, 1920. január 30.
Téparancsnokság.

Bardách Dezső

gyógyszertára a „Nap“-hoz
Debreczen, Ferencz József-ut 1. sz.

Alapított 1920

Az összes gyógyszerek, kötszerek, gyógyszerkülönlegességek, vegyszerek, kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek s cosmetikai cikkek teljesen felszerelt legnagyobb raktára.

hogyan megközelítés

— Me

maradjunk

Aztán

rique van

érzi, hogy

súlyed. S

ujra jelen

— Szó

harcolnak

elemek

Az A

segítség

szüleke

pillanatil

marad a

utolsó je

— Se

elég nyu

Aztán

Az Afri

a távirat

rancsnok

vannak.

—

Bü

kihá

A vá

sén tar

ügyet,

kell it

azonba

ezen a

kibagá

tanács

vilamo

lancol

soknak

és ár

rendbe

seket s

Spir

meg n

tisztal

deit a

napi

Sörös

tisztat

a vég

Varga

250 k

tejnek

ütleth

koron

ubora

czv.

barac

Mole

ne kü

hogyan megkíséreljük a hajó megközelítését. Az Afrique jelenti:

— Megkíséreljük, hogy itt maradjunk, amíg ti jöttök.

Aztán hosszú szünet. Az Afrique várja a Ceylon t. Mezier érzi, hogy a hajó egyre jobban süllyed. Segít a legénységnek és újra jelenti:

— Szomorú ezt nézni, mint harcolnak a bátor matrózok az elemek ellen.

Az Afrique süllyed. Minden segítség kizárva. Mezier a kézüllékkel mellett marad az utolsó pillanatig s a kapitány is megmarad a helyén. A Ceylon az utolsó jelentést kapja:

— Semmi zavar, mindenki elég nyugodt.

Aztán nem jön több jelentés. Az Afrique, a matrózok, Mezier, a távirás és Le Du, a parancsnok már a tenger mélyén vannak.

Büntet a város

Kihágások tarka serege

A városi tanács minden alkalommal tárgyal egy sereg kihágási ügyet, amelyekben második kon kell itélni. A mai tanácsülés azonban rekordot teremtett ezen a téren, egy napon 43 kihágási ügyben ítélkezett a tanács. A kihágások a mozgó villamosról való legrástól a fánkolásig felölelik a kihágásoknak jó formán minden fajtát és árnyalatát. Tárgyalási sorrendben a következő büntetéseket szabta ki a városi tanács:

Spiró Sámuelné árak megengedése, tisztatlansága, megengedett árak árusítása miatt 10 napi elzárás és 500 korona, Sörös László dr. udvarának tisztatlansága miatt 10 korona, a végrehajtás felügyelése, özv. Varga Györgyne arpaárdagítás 250 korona, özv. Varga Istvanne tejnek engedély nélkül árusítása, üzletlenségén való lakás 60 korona, özv. Pincés Jánosné uborkaárdagítás 100 korona, özv. Gombos Ferenczné oszibarack árdagítás 300 korona, Meleg Bécsi Erzsébet engedély nélkül iparüzés 150 korona, Vasiliócs Miklósné teljes káposzta árdagítás 100 korona, Rosenberg Mórné tejnek engedély nélkül való árusítása, árjegyzék ki nem függesztése 520 korona, Szép Dez. 6 hatósági közeg megsértése 20 kor., Kaposztás Imre jarda nem tisztolása 5 korona, Udvarhelyi Balázs szennyvíz utcára bocsátása 10 korona, Kálmánczy Karolyné üzletlenség tisztatlansága 40 korona, Molnár Albert dr. és Molnár János gabona feltárasának megtagadása egyenként 1600 korona, Klein Ignác árjegyzék ki nem függesztése 300 korona, özv. Raszter Ödönné iparengedély ki nem függesztése 20 korona, Brunner Gyula vasárnapi munkaszünetbe nem tartása 30 korona, Augustia szanatorium tilos engedélytel 60 korona, Kovács Daniei mozgó villamos kocsiról való legrás 4 korona, végrehajtás felügyelése, Cseke Minayné teljes árdagítás 2 napi elzárás és 100 korona, Alföldi Karoly és Kiss Karoly engedély nélküli táncmulatság

tartása 100 és 50 korona, Csontos Lajos tilos legeltetés 50 korona, Szalai József engedély nélküli iparüzés 50 korona, Goldschlager József nézetlenség tisztatlansága 750 korona, özvegy Szabó Józsefné szappan árdagítás 60 korona, Rosenberg Efraim bűrláncolás 800 korona, Jenei Eszter tüzifa árdagítás 240 korona, Bojtor István szállítási engedély nélküli szállítás 30 napi elzárás és 100 korona, tilos legeltetésért Tóth György 35, Húse Gábor 23, Bleier Mór 16, Nagy Ferenc 16, Sándi Bálint 21, Mocsár

József 10 korona, Paul Béla közfogyasztásra lekötött sertések be nem szolgáltatására 8 napi elzárás és 300 korona, Kapusi Sándor sertés be nem szolgáltatására 8 napi elzárás és 500 korona, Sárosi Miklós lisztnek jegy nélkül drágán vásárlása, 40 korona, Hirsch Józsefné láncokereskedés 500 korona, Orenstein Henrik engedély nélküli iparüzés 80 korona, Sós Gáborné gyümölcs árdagítás 300 korona, Vas Izidor engedély nélküli iparüzés, árjegyzék ki nem függesztése 1200 korona.

Fiume szabad állam

Végleges döntés a fiumei kérdéssel

Bécs, február 5. Triesziből jelentik: A fiumei kérdés végleges megoldást nyert. D'Annunzio már elis hagyta a városot. A döntés szerint a város szűkebb környékével szabad állam lesz, a nepek ligájának igazgatása alatt, míg Susak Jugoszláviához marad.

A török béke

London, február 5. Anglia. Franciaország és Olaszország miniszterelnökei a legközelebbi napokban összeülnek és megkezdik a török kérdés tárgyalását.

A belgák az exoszász birodalomról

Lyon, febr. 5. Brüsszelből jelentik: Hollandia válasza, amelylyel II. Vilmos kiadását megtagadta, nagy méltatlankodást okozott Brüsszelben. A belga körök azon az állásponton vannak, hogy a holland kormány a háberu előidézőjeinek vedelme által a politikai bűnnek menedéket nyújt. Megemlítik, hogy az exoszász egész életében arra törekedett, hogy politikai bűnösök számára megtagadja a menedékjogot. Ezt ebben az értelemben szerződés tervezetét is készítette. Vilmos császár összes utóai beleegyeznek a háberu nemzetközi egyezménybe, reméli, hogy a szövetségesek kedő rendszabályokat fogadják alkalmazni, hogy a német császár szellemi hatalmukba kerüljenek. (Damenat.)

A kiadandó német hadvezérek

Páris, február 5. Az Echo de Paris közlése szerint a Németországban kiszolgáltatni kelt hadvezérek között szerepelnek: Rupprecht bajor trónörökös, Albert württembergi herceg, Kautz Bawow, Mackensen és Manteuffel tábornokok, Fritsz és Capelle főleányok.

A Nobel-díj és professzor kiadása.

Berlin, február 5. Würzburg város lakossága abból az alkalmából, hogy az entente Wien városát, a bies württembergi lizsant, a Nobel-díj nyertesét is a kiadandók listájára tette, hatalmas tüntetést rendezett. Piloti tanár, a biro-

dalmi gyűlés tagja, hajlandóan nyilatkozott, hogy Wien professzor helyett mint kezelt kiszolgáltatása magát, ha az entente megtagadja Wien professzor kiadását.

Anglia megmenti Németországot

Bécs, február 5. Londonból jelentik: Lloyd George miniszterelnök legutóbbi beszédében Németország gazdasági helyzetével foglalkozott. A miniszterelnök kijelentette, hogy Anglia nem nézheti összetett kezekkel Németország csődjét, mert ez a szövetségesekre nézve is beláthatatlan következményekkel járna.

Holland kölcsön Németországnak.

Bécs, február 5. Németország újabb 100 millió forint kölcsönt kapott Hollandiától. Ennek következtében Németország holland kölcsöne 400 millió forintra emelkedett.

Svájc és Lichtenstein vámuniója.

Bern, február 5. Azok a tárgyalások, amelyeket Svájc és Lichtenstein hercegség postai és vámközfűzés megalkotása céljából folytatnak Bernben, befejezésük előtt állnak. Svájc elveszi Lichtenstein hercegség postáját és vámgyűjtését egész személyzetével együtt. Ezentúl Lichtensteinben is a svájci postabélyegeket fogják használni. A valuta-kérdés rendezése irányuló tárgyalások most folynak.

(Mint ismert, a Vorarlberg és Svájc közé ékelt Lichtenstein hercegség, eddig vámközfűzésben volt az osztrák-magyar monarchiával.)

Új román követek.

Bukarest, február 5. Mint jól ismert, helyről jelentik, a román diplomáciai karban a napokban a következő változások lesznek: Ghika herceg bekeledeleget és volt román követet párisi követé nevezik ki. Boerescu pedig londoni követ lesz.

Azok, akik hamis hírekkel terjesztették, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan büntetendők.

A pénz világa

Deviza-árfolyamok

Zürich, febr. 5. Berlin 740, Bécs 2—, Prága 6—, Holland 215—, New York 561—, London 1980, Paris 42.90, Milano 36.25, Brüsszel 42.25, Kopenhága 92—, Stockholm 112—, Kristiania 102—, Madrid 103.50, Buenos Ayres 239—, Korona bankjegy bélyegzett 225, Korona bankjegy bélyegzetes 2.25.

Árzuhanás a valutapiacra

Kolozsvárról jelentik: Az utolsó pár nap alatt a kolozsvári valutapiac árai szép csendesesen süllyedni kezdtek s úgy látszik, ez az esés tartós lesz, mert a többi nagyvárosból a valuták árzuhanásairól érkeznek hírek.

Az aradi valutapiacra a dollár és a lei ára néhány nap óta feltűnő módon hanyatlott. A dollár 102-ről 145-ra, a lei 315-ről 290-re süllyedt. A dolg magyarázata az, hogy a Simplon-express közlekedése három napig szünetelt s így a valutákban megcsappant a kereslet.

Ugyanez okból Temesváron is hanyatlott a valutapiac. A temesvári valutapiacra a következők: Dollár 150—155, marka 4—4.10, lei 3—3.20, leva 225—230, rubel 1.95—2, Nippon-arany 520, arany tizkorona 260. Az irányzat lanya. Leiben nagy a kínalat.

Nagyváradon az Angol-Osztrák Bank hozta birtokos országi menyőrege dollár dobott a piacra értékesítés céljából. A kínalat növekedésének arányában természetesen a kereslet csökkent és vele együtt az árfolyam is. Az árcsökkenés egyre tart.

A lei ára Párisban

Páris, febr. 5. Az itteni tőzsdén tegnap a lei 22.25 centimes mat jegyeztek. (Damen T. Ü)

A lebelyegzetlen korona

Bukarest, febr. 5. A kormány elhatározta, hogy le nem belyegzett koronákat csak a román főparancsnokság engedélyével szabad a lizsantúra vinni. (Damen T. Ü)

Bukarest, febr. 5. A „Gazetta Oficiala” legutóbbi száma a CFR. kolozsvári igazgatóságának rendelkezését közli, amely kimondja, hogy a Tizsantúráról jövő utasok kötelesek azon pénzben fizetni a vasutakon, amely Romániában jelenleg érvényben van. Eddig az volt a szokás, hogy a Magyarországból jövő utasoknak szabad volt lebelyegzetlen pénzzel is fizetni a vasutakon és ezt egyes valutaüzérek arra használták fel, hogy nagytömegű lebelyegzetlen pénzeket hozták be az országba. A katonáknak utasításuk van arra, hogy az utasoktól csak lebelyegzett pénzeket fogadjanak el, akik pedig illyennek nem rendelkeznek, azokat leszállják a vonatokról.

Né az arany ára

A bécsi piacon a tizkoronás aranyat 250 K-val, az ezüstkoronát pedig 10 koronával fizetik. Az arany és ezüstpénzt

Az Elysée-palota urnői

B/cehől Magyarországra csempészik át a kereskedők, ahonnan aztán könnyebben lehet Németországba eljuttatni. Németország az ezüst és arany-pénzekért a b/cesi árnál 25-30 százalékkal többet fizet.

Bonyolalmak a drágasági segély körül

A városi tanács ma behatárolta a számvédelem egy előterjesztését, amely a felemelt drágasági segély kifizetését elrendelő közgyűlési határozatból a végrehajtásnál előálló visszas hányzatot tártá fel.

Emondja a számvédelem, hogy a miniszeri rendelet, amelynek alapján a közgyűlés határozatát meghozta, úgy intézkedik, hogy 300 koronáról 400 koronára felemelt drágasági segély jár minden tisztviselőnek, akiknek nyugdíjba is becsatló javadalmazása nem éri el a 8000 koronát.

A rendelet végrehajtása azt eredményezné, hogy a X. 1. fizetési osztály nagyszámú tisztviselői 750 koronával kevesebb évi javadalmazást kapnak, mint az egy tükkel alacsonyabb osztályú tisztviselők, akik 400 koronás drágasági segéllyel részesülnek.

Ugyanílyan alapon azok az alacsonyabb fizetésű osztályba sorozott tisztviselők, akik magasabb fizetésű tisztviselői helyettesítéssel és a helyettesítés idejére a magasabb fizetést huzák, egészen 1200 koronáig menő magasabb javadalmazást kapnak, mint a helyettesítést állásból véglegesen kinevezett tisztviselők.

Igy van ez a rendőrségnél is, ahol a fogalmazói helyettesítő napidíjgyakorlatok a felemelt drágasági segéllyel együtt 1200 koronával magasabb javadalmazásban részesül, mint a lényegesen kinevezett rendőri fogalmazó, az ideiglenes minőségű rendőr 640 koronával kap többet, mint a véglegesített.

A városi tanács élénk vita után egyhangúlag úgy határozott, hogy a miniszeri rendelet, illetve a közgyűlési határozat végrehajtandó. Indokolja a tanács határozatát az a körülmény, hogy a vitatott esetekben a drágasági segély nem a város, hanem az államot terheli, továbbá, hogy érvényes miniszeri rendeletű és közgyűlési határozatról van szó, amelyet a tanácsnak végre kell hajtani.

De különösen indokolja a végrehajtást az, hogy a köz-tisztviselők köznevelésügyi és legnyomorguságosabb helyzetben vannak és rajtuk segíteni a hatóságok egyik elsőrangú kötelessége.

Gyapjuszövetekben állandóan választott tükös raktár...
Feldheim Testvéreknél
Király-utca 4. szám.

Páris, febr. 5. Lassan lassan csomagolni kezdik a b/öröndöket az Elysée-palotában, ahol „Chef d'Etat“ rezideált, amint hivatalosan a francia köztársaság elnökét nevezik. Poincaré Raymond már hetekkel ezelőtt megszerzett a Bois de Brulogne közelében egy kőket kis palotát. Ide költözik most át hatalmának emlékeivel, külföldi uralkodók dedikációival, egy teli szekrény rendjével és hasonló emlékekkel együtt, amelyekhez bizonyára egy kis szomorúság és bánat is vegyül. Mert a hatalom — az ismert kommandó szerint — nagyon édes és ha meg nem kocszik ki anélkül, hogy az Elysée-palota diszudvarán fegyverbe ne lépne az őrség, ne harsognának a kánok és ne peregnének a ópok. ha a jarkok még ma meg is emeltek előtte kalapjukat, — hamarosan gyalog bandukolhat már Paris utcáin, észrevétlenül, mint egykor, amikor meg nem volt senki más, csak Poincaré Raymond, a lotharingiai kis ügyvéd.

Madame Poincarét sem vezeték többé királyok az asztalhoz és nem emlékeznek vele többé királynék, mint egyenrangú társukkal. A divatlapok nem közlik többé tetteiket leírását, nem fogják hirdetni róla, hogy még mindig ő a „la belle Madame Poincaré“, hanem a franciának általában, de különösen a párisiaknak teljesen közömbös lesz, kék, vagy barna ruhát hord-e, kis, vagy nagy kalapot tesz-e a fejére és senki sem fog érdekelni tőle, sikerül-e majd neki ügyes kozmetikai szerekekkel eltitkolni az öreg szőrnya romboló munkáját, franciásan „de reparer des ames le territoire ontrage“.

„Le Roi est mort, vive le Roi!“ A Assiduenes korában ez hangzott el az udvarban, amikor egy-egy „legteremtényibb felleg“ órára lehunyta a szemét. A francia köztársaság szökött bizonyos szerkesztés évek tetteit el. Utódaikat éltetik abban a pillanatban, mihegyt a vesztülési nemzeti gyűlés megalapodott az údó személyében.

Az asszonyok könnyebben almuhat a vesztüléshez, azesztélyeshez, sőt a sors jogukra fordulatahoz is, mint a férfiak, mindig a „Mier“, a „Hogyan“ és a „Mi csibó“ kérdéseket vetik fel és tudni szeretnék, miért nem történt minden úgy, ahogy kiszámították és számították. Bizonyos Madame Poincarét sem fogja tudósítani tragikusán érinteni az a pillanat, amikor az Elysée palotát elhagyja és föltöbe csomag a dicőseleg barsonsinak burruharragosa. Bár egy csepp onax vér is csörgedez arcában, sokkal inkább francia nő, sem hogy bármilyen helyzetben föl ne tártana magát. Ői sem kímélték meg attól, hogy magán-csésze, mutyába bele ne piszkáljanak, hogy férjét ne diszkreditálják. Ői francia háromszor az, el követ: Iúrele Maria Antoinettának és Eugénie császárnénak is. Azt beszélték róla, hogy egy fiakerosnak a lánya,

mások szerint a győzött Németországban, Münchenben született. Az azonban bizonyos, hogy Poincaré Raymond, mint ügyvéd választotta el előbbi férjétől és nyomban a váás után nőül vette.

A harmadik francia köztársaság első elnöke, Adolphe Thiers, heven éves volt, amikor 1871-ben államfővé választották — jatalmul azért, hogy a Németországgal való béketárgyalásokat vezette és a külföldön segítséget szerzett Franciaország-é. Benne a tudós egyesült a politikusokkal és mielőtt az Elysée-palotába bevonult, a Place St. Georges-on lakott feleségével és sógorjával, Dosne kisasszonnyal, könyvet készített. Helybe azután Mac Mahon lépett, a marsai, a magenta herceg, a dős katoná, akinek gyarmoltalanságáról az elsőki székben egész sereg azekdota kerülg. A mikor egy árva-területet megpillantott, a szállóigévé vált kiáltásban tört ki: „Que de sa! Que de sa!“ (Mennyi víz! Mennyi víz!). Egy afrikai beszédet, amit egy aorhadi cserébe csitítottak, ezekkel a szavakkal szólított meg: „C'est vous, le negre? — Eh nice, conti nuez!“ (Maga negre? — No jó, csak folytassa!) A marsai neje, de la Croix, de Castries hercegnékövére, feudálisan jamber hőgy volt, ari bizonyára meg kevesebb rekonvenvenasit a republikanizmusmal, mint férje.

Utánuk egymásután vonultak az Elyséebe az „haute bourgeoisie“ különböző rangfokozataihoz tartozó hölgyek. Mindenek előtt Madame Jules Grevy, akitől azt mondják, hogy a francia burzsoázia leg arívőbb erényét, a lakarekosságot a végétekig tuhájtotta. Gyönyödlak a sovány kosztion a hivatalos fogadtatások és az Elyséebeli baion alkalmával, amelyek különben is rosszhírűek voltak a rettenetes tolongás és a vendégek tarka keveréke miatt. Viszont Madame Carnot, a művel, gazdag patricius-leány meg-személyesítője volt, ugyanígy Madame Casimir-Périer, akinek férje hamarosan meg-undorodott a politikai intrikáktól és visszavonult sok millió jövedelméire.

Madame Felix Faure, Madame Loubet, Madame Fallières egyikök sem játszott emlékeztetősebb szerepet. Bizonyára mindegyikük kedvvel dagasztotta a jogos büszkeség érzése, ha lértük oldalán, akivel oly szerényen kedtél, kikocsiztak a díszszemlékhez vagy a Grand Prixhez, négy lovas hárton, tunajárat, lovas kísérettel, míg a keszény bátor nőiesen egy tábornok azt mint ajánlás. Viszont epp így lehet tenni róla, hogy nem fajt nekik, amikor letelt az uraság.

Csak az orosz alliancia adott emlékeztetősebb jelentőségét az Elysée hölgyeinek. Hírelettek Franciaországának, a francia elnöknek és — az elnökö asszonynak. VII. Edvárd, aki mindentől a legelső gavallér

volt, az orosz cárok, III. Sándor és II. Miklós, — kiemelték az elnökét az alkotmány és az etikett előírta visszavonultságból. Csak legutóbb kísérték el Madame Poincaré a férjét Londonba egy állami viziten s ott úgy fogadták, mintha igazán francia császárné lett volna.

Madame Poincaré csomagolja b/öröndjéit, hogy elhagyja az Elysée-t és Madame Deschanel is csomagol, hogy bevonjon az Elyséebe. Az új elnökné láányneve Hermine Brice, előkelő rokonai vannak a hadseregben és a hivatalneki karban. Paul Deschanel sehassem haragudott, ha kabátjának kifogásaitlan szabását és jól vasalt nadrágját emlegette a sajtó. Elegáns embernek meg elegáns a feleségük is. Ha tehát 1920 február 18-án Madame Deschanel átvesszi az Elysée bazi-asszonyi tisztjét, akkor Franciaországának igazán lesz egy első asszony, aki sokkal inkább a divatot teremtő Maria Antoinetta vagy Eayens, mintsem a gömbölyű, jól táplált Madame Fallières nyomdokait fog haladni.

Azon asszonyok, akik hamis híreket terjesztettek, az erőnyomban lévő rendelőket ártalmatlanul gyanúsan hátszótettek.

A hetvenkedő huszár gyilkosai

Esküdtörzsi tárgyalás
A debreceni esküdtörzsi két fiatal tegnap legény páspórt tárgyalta ma, Ujfalussy József dr. esküdtörzsi. A vad-életű Komor Mihály és Nagy András ellen, akik elvezetés letartóztatásban vannak, aszandkos emberölés bűntette miatt emelt vadat a debreceni állam-ügyészség, mert megölték Tólos József tegnap este.

1919 március 13-án történt az eset. A vadleltas H-juhad-názen a Vadás féle kocsmában találkoztak össze Tólos József-sal, aki Kárdos József nevű cimborájával tart be borozni. Beszélgetésbe esegedtek. Komor Mihály megkereséte őket:
— Merre tartanak?
— Tegátára.

— Mi is arra megyünk, meg-keresünk akkor együtt — mondta Komor.

Egy ideig még boroztak a kocsmában. Tólos a huszárkori eményen bosszús a dicőseleg és csipkedte Komort meg Nagy Andrást, akik csak baxxa voltak, hogy mióta semmi legények. Tíz óra tájban együtt ávoztak a kocsmából mind a négyen és elindultak Tegnap felé. Tólos kötelessé jórúdeden volt, loyion gonyula Komor Mihályt, akinek nem volt kedve daltani.

— Tán csak nem akar bátyám vaszeredni velem? — kérdezte Tólos.

— De b/ akarcok én! — felelt Tólos József és a páncéljával rasundított Komor Mihályt, aki erre megragadta a kocsmadót. Kárdos József aszandkos segítségre ment a barátjának, nyakon kapta Komor Gyulát és elhárította Tólos Józseftől.

Ekkor Komor Mihály elre ment, akik holdvilágosvetts, hogy Nagy Andrást fegyverkez maguk is. Mikor szorlébe értek, a rájuk vá-

— No, Jó éjszaka!

A karóké négyen. Tólos elre. Alkőpést, am András mekat és me Tólos Jan Andrást, a Kardos J. Mihály ut-

— Gyermegő!

Komor több csapófejére, aki sulva bel-

A mai f... tek kijelent... ezik mag... tak, hogy belejök. A... tak, hogy korcsma... loznak:

— Ezek... pergünk!

A bírósá... a bizonyít... olvaaták... zendő ké... 4 órára h... folytatását.

Azon hamis... nek, az... rendelő... gornak...

Ügyeleto... P... 2... 3... 4... 5... 6... 7... 8... 9... 10... 11... 12... 13... 14... 15... 16... 17... 18... 19... 20... 21... 22... 23... 24... 25... 26... 27... 28... 29... 30... 31... 32... 33... 34... 35... 36... 37... 38... 39... 40... 41... 42... 43... 44... 45... 46... 47... 48... 49... 50... 51... 52... 53... 54... 55... 56... 57... 58... 59... 60... 61... 62... 63... 64... 65... 66... 67... 68... 69... 70... 71... 72... 73... 74... 75... 76... 77... 78... 79... 80... 81... 82... 83... 84... 85... 86... 87... 88... 89... 90... 91... 92... 93... 94... 95... 96... 97... 98... 99... 100...

A püs...

Urt...

Egy tíz... kere cipis... előtt csak... lakott a v... könn ny... stány lin... ba jöjjék... lival. Mo... szerepet j... kincstári f... a páspók... felje. A... szeme k... kelő, fény... sógött m... féltucatos... apt, kine... előt kitél... közönsége...

Azai... mindenk... ablak al... nem sok... B... 5... 6... 7... 8... 9... 10... 11... 12... 13... 14... 15... 16... 17... 18... 19... 20... 21... 22... 23... 24... 25... 26... 27... 28... 29... 30... 31... 32... 33... 34... 35... 36... 37... 38... 39... 40... 41... 42... 43... 44... 45... 46... 47... 48... 49... 50... 51... 52... 53... 54... 55... 56... 57... 58... 59... 60... 61... 62... 63... 64... 65... 66... 67... 68... 69... 70... 71... 72... 73... 74... 75... 76... 77... 78... 79... 80... 81... 82... 83... 84... 85... 86... 87... 88... 89... 90... 91... 92... 93... 94... 95... 96... 97... 98... 99... 100...

Megszűnt az olasz vasutas sztrájk. Olasz távirati jelentések szerint az olasz vasutasok és postások sztrájkja véget ért és a munkások újból fölvetették a munkát.

Méteres hó. Csikszere dáról jelentik: Napok óta nagy havazást jelentenek a vármegyve minden részéből.

Elsner gyilkosa kegyelmet kapott Münchenből jelentik: A bajor mi isztériánás Arco Valley gróf, Kurt Elsner volt bajor miniszterelnök gyilkosának halálbüntetését kegyelem útján egyhangúlag élettfigytlani fegyházra változtatta át.

Komlós Divatház megveház mellett. Elegáns blousok nagy választékban.

Schnitzler Artur. Kör-tános című 10 pikáns dialógja újtól kapható K. 880. Kapható: Hegedüs és Sándor irod. és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

Villamos szalmába vagy legkomplikáltabb munkálat készült és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55.

Bensin gyertyák 20 koronáért kaphatók, Csapó-utca 3. Kapható még: bazárokból, üveg-, vas- és fűszerüzletekben.

Férfi fehérneműk csinos kiállításban Frank Edénél, megyeház mellett.

Velour és filó kalap újdonságok Frank Edénél, megyeház mellett.

FOGASZATI MŰTEREM Schaezter Ferenc Váro-s utca II. szám alatt.

SZINHÁZ. A SZINHÁZAS MŰSORA Osokonai-színház

Péntek: B) bérlet. Luxemburg grófia, operett.

Szombat délután: Lili báróné, operett. este: C) bérlet. Luxemburg grófia, operett.

Vasárnap délután: Boccaccio, operett. este: Luxemburg grófia, operett.

Vigszínház Pénteken: Ninos előadás. Szombaton: Trilby, dráma. Vasárnap: Délután: Kikapós patikárus, bohózat. Este: Trilby, dráma.

A színházi iroda hírei. — Luxemburg grófia, operett, ma először kerül színre Honthy, Hilbert, Káldor, Szigeti Jenő, Várnai főszereplésével. — Lili báróné, mérsékelt helyárrakkal szombaton délután kerül színre a Csokonai-színházban. — Trilby kért felelevenítésre szombaton

a Vigszínházban. A nagyszabású izgalmas dráma iránt nagy az érdeklődés. A címszerepet Kovács Lulu játssza, Sven-gáli pedig Bihari Ákosnak egyik leghatalmasabb szerepe. Várdi Lajos, László Gyula és Bihari László játszanak még nagyobb szerepeket. — Kikapós patikárus című pompás kacagtató bohózat, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal kerül színre a Vigszínházban.

Artista dráma az Apollóban. A fekete sikió című három felvonásos rendkívül érdekesített artista drámát mutatja be az Apollo előadások 6 és 8 órákor.

Férfi-est az Arany Bika Mozi-variétében. Szenzációs új piros színlepos pikáns műsort mutat be ma este a Varieté. Színre kerül egy eredeti Steinhart bohózat „A szerencsés könyvelő” vagy jelenet a színház és variété négy-nökségben, ezenkívül közkívánatra „Az eresz alatt című nagyikerű operett. A magánzámok, kuplék és táncok szintén újak. Előadás 1/2 9 kor.

Azok személyek, akik kassza kireket forjsszéknek, az érvényben levő rendelkezések értelmében szigorúan büntetendők.

MEGNYILT! Aczél és Deutsch kereskedelmi ügyvédségi és ingatlan forgalmi irodája Arany János-u. 2. (Magyar-palota.) Elfogad megbízásokat Kereskedelmi ügyletek, ingatlanok vétel és eladására.

Akác és tölgyfát minden mennyiségben azonnal szállítok :::: ölenként, :::: aprítva akácfa 72 kor. tölgyfa . . . 65 „ métermázsanként ház-::: hoz szállítva. :::: Polyánszky Oroszt tüzifakereskedő, Piac-utca 58. szám és Miklós-utca végén: Szoboszlói-út 1.

Friedmann Simon tészer és gyarmatár nagykereskedés, Debrecen, Arany János u. 8. fűszer- és gyarmatárakban állandóan nagy raktár.

Előjegyzési zsebnaptárak tűzve és díszes kötésben kaphatók Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében és minden jobb papírkereskedésben.

APRO HIRDETESEK.

POSTA. Remény. Ep most kaptam drága soraitokat, végteleen örülök, hogy jól vagyok, csak korcsolyáz szabad időben sokat — ird meg ki a mestered — de azért egyébről se feledkez meg Csizsám. Csókolkak Nu gyival együtt Ápu és Ansu. VÉTEL. Veszek ea adok mindentele ékszer, ornyat, ezütot és drága követet. Krámer József, József kir. harsag-utca 3. Szóllőveszót gyökereket és 4-5 éves gyümölcsfákat megvételre keresek. Ajánlatokat Debreceni Gazdak Bankja, Kossuth u. 17. sz. alá kérek. ELADÁS. Tüzifa felaprítva ha vas koronáért beszereszted. Utó tüzifa részvényrészességénél Ispottay telep 1. Sötétkek kessitum Rota szalonban készült, teljeren új, modern kis szára van, juányorai eladó. Látzó, piac-utca 84 II.

ISMÉT MEGJELENT A MAGYAR NAPTÁR AZ 1920. ÉVRE. ÁRA 13-20 KOR. Kapható és megrendelhető a HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T. könyvkereskedésében, Piac-utca 34. szám és lapunk kiadóhivatalában, Piac-utca 49.

Könyvújdonságok Most érkeztek: Hanos Heinz Ewers, Alra-une (Egy különös történet) . . . K 88 — Anatole France, Nyírs-forgató Jakab meséi „ 15 40 Anatole France, Ser-vien csodavárasai „ 15 40 Anatole France, Szent Klára kútja . . . „ 30 80 Arcubasev, Szasa „ 19 80 Chesterton, Ember, aki csüörtök volt . . . „ 17 60 Claude Farrère, az örök élet háza „ 26 40 Richepin, derék emberek „ 26 40 Kostolányi A szegény kis gyermek panasza (Amateur kiadás költve) „ 89 60 Renan, Jézus . . . „ 88 — Kaphatók: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r. t. könyvkereskedésében.

MEGNYILT VENUSZ COSMETIKAI INTÉZET Széchenyi-u. 16. sz. alatt. Foglalkozik kizárólag a cosmetika minden ágával, 10 nap alatt eltüntet a legmakacsabb arcbőr hibákat, u. m. mélyfoltot, szeplőt, mittessert, pattanást stb. Hajszálakat arc, mell és karról rövid idő alatt kiirt. A r-massage juttányosan kapható bérletben.

Vízvezeték és kútszivattyú javítások a legolcsóbb árban készíttetnek EMERICH VILMOS vízvezető, szivattyú szerelő és cementipar vállalatnál Hatvan-utca 10. sz.

Felolós szerkesztő: Dr. HEGEDÜS LORANT Kiadó: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR Irodalmi és nyomdai részv.-társ. Cenzurat de Sublocotentul Hortia

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvnyomdájában Debrecen, Piac-utca 49.

1920. FEBRUÁR 6. EGY HON... NEGYED... FÉL ÉVRE... EGÉSZ ÉV... 21. és 22. (Kil... MI, Erdély... nek, a kat... vénykönyv... pantja étele... tesztására és... el... a Tiszáig... letre, mely... nek tekintet... 1. Rend... nek tekintet... a) akik... avilvánc... nek, von... kőzdési, el... fognak bá... vagy bók... relatív meg... művelatekr... tekről és h... fűtőszek... hármaly m... badsereg... b) akik... ken talált... deklés mé... klubáni fo... tiarletben... műközőng... c) akik... illetni a r... d) bárme... aki levelet... akik wane... gánlevelek... másokra az... e) aki... azelőt... lélt; f) azok, vagy kate... minden re... val, tilko... abár kate... akar nem... négeket el... g) akik... jék Metri... renas... get; h) bárk... köi megm... kutakat, f... lyó vagy... bármilyen... i) azok, a paranc... rendelték... ezek... lékat vag... vényeit; h) aso... vagy má... vekaják, nek egy... parancs... deket vég... 2. Új... követke... beletve